

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 895

van **JOHAN DANEN**

datum: 21 september 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Betalingsmoeilijkheden voor basisbehoeften - Koppeling van de beschikbare gegevens

Tijdens de vergadering van de commissie Leefmilieu van 19 september 2017 bevroeg ik minister Schauvliege over het rapport van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) 'Statistieken toepassing algemeen waterverkoopreglement 2016'.

De minister verklaarde de stijging van de verschillende parameters (betalingsuitstel, herinneringsbrieven, ingebrekestellingen, afbetalingsplannen) door het strikter naleven van de verplichte procedures die uitgewerkt werden in het algemeen waterverkoopreglement. Een andere reden voor deze stijging, was de inhaalbeweging van De Watergroep die na de overschakeling op een nieuw klantenopvolgingssysteem een achterstand heeft weggewerkt.

Wanneer een persoon in één statistiek over betalingsmoeilijkheden terechtkomt, is dat nog niet onmiddellijk een indicatie voor leven in (energie)armoede. Wanneer deze persoon echter ook opduikt in de statistieken over betalingsmoeilijkheden van de gasfactuur, elektriciteitsfactuur, ... dan is er wel een serieuze indicatie dat deze persoon in (energie)armoede leeft.

1. Zijn de gegevens over betalingsmoeilijkheden voor basisbehoeften zoals water, elektriciteit en aardgas gekoppeld? Zo ja, wie kan en mag deze gegevens raadplegen?
2. Hoeveel procent van de mensen die een ingebrekestelling voor de waterfactuur hebben ontvangen, hebben die ook ontvangen voor elektriciteit en/of aardgas?
3. Indien deze gegevens niet gekoppeld zijn, wat is dan hiervoor de reden (privacy, niet beschikbaar, ...)?
4. Indien deze gekoppelde gegevens niet beschikbaar zijn, zal de minister een initiatief nemen om deze gegevens te koppelen?
5. Welke acties zal de minister ondernemen (binnen haar beleidsdomein en gecoördineerd) om deze statistieken ten goede te keren?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Tommelein (388), Liesbeth Homans (895) en Joke Schauvliege (1036).

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 895 van 21 september 2017

van **JOHAN DANEN**

1. Deze gegevens zijn momenteel niet aan elkaar gekoppeld.
2. Gelet op het antwoord op de eerste vraag, beschikken wij niet over de informatie voor de tweede vraag.
3. De gegevens kunnen niet gekoppeld worden op Vlaams niveau, omdat de Vlaamse overheid enkel geanonimiseerde cijfergegevens ontvangt van de nutsbedrijven. Daarnaast is er geen decretale basis voorhanden om deze koppeling op het niveau van de nutsbedrijven toe te laten. Dit is noodzakelijk gelet op de privacy van de betrokkenen.
4. Wij zullen geen initiatief nemen om deze gegevens te koppelen om de privacy van de betrokkenen te beschermen. Deze koppeling zou dan moeten gebeuren op het niveau van de nutsbedrijven. Gezien hier ook commerciële aspecten spelen, lijkt het ons niet opportuun om de kwetsbare doelgroepen waar het hier om gaat, bloot te stellen aan mogelijk oneigenlijk gebruik van deze gegevens door de nutsbedrijven.
De doelstelling om mensen in (energie)armoede vanuit een hulpverleningsperspectief proactief te kunnen bereiken en de volledige situatie in beeld te kunnen brengen, onderschrijven we natuurlijk wel. We verwijzen daarvoor naar de regeling rond de lokale adviescommissies zoals vastgelegd in het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en de levering van thermische energie en in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de samenstelling en de werking van de lokale adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water. De centrale plaats die de sociale dienst van het OCMW in deze commissie bekleedt, waarborgt een ruimer hulpverleningsperspectief. Het OCMW kan bijgevolg de opportuniteit inschatten om een hulp- en dienstverleningstraject aan te bieden aan de huishoudens die al dan niet voor het eerst met betaalachterstanden op het vlak van elektriciteit, water en/of gas geconfronteerd worden.

5. Minister Liesbeth Homans

Het algemeen kader van het Vlaams armoedebestrijdingsbeleid is vervat in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 zoals enkele maanden geleden bijgestuurd. Het is uiteraard belangrijk dat basisbehoeften betaalbaar zijn, ook voor mensen met een laag inkomen. Vandaar ook de aandacht hiervoor in het bijgestuurde VAPA. Maar de armoedeproblematiek behoeft een aanpak die ook ruimer gaat dan de aanpak van energie- of waterarmoede. De maatregelen die de Vlaamse Regering deze legislatuur neemt - elke minister voor zijn of haar bevoegdheden maar ook op het vlak van afstemming en coördinatie - zijn in het genoemde actieplan opgenomen.

Minister Bart Tommelein

Binnen het energiebeleid vormen de sociale openbardienstverplichtingen uit het Energiebesluit van 19 november 2010 een in verhouding tot de ons omringende landen uitstekend vangnet voor mensen met betalingsmoeilijkheden. Hierdoor

worden ze via een cascade aan maatregelen maximaal beschermd tegen afsluiting van energielevering.

Deze maatregelen worden continu door de VREG en het VEA gemonitord en op basis van de daaruit voortvloeiende aanbevelingen wordt het beleid bijgestuurd. Met het Energiearmoedeprogramma, dat de Vlaamse Regering goedkeurde in maart 2016 en ruim 30 maatregelen bevat, zorgen we ervoor dat de maatregelen nog beter worden afgestemd op de noden van de doelgroep. Het is de bedoeling om energiearmoede aan de bron aan te pakken, namelijk zorgen dat deze mensen en gezinnen geen hoog verbruik hebben door bijvoorbeeld niet geïsoleerde woningen. Het recentste rapport sociale statistieken van de VREG (cijfers voor 2016) vermeldt een stijging van het aantal opgestarte afbetalingsplannen en een verhoging van de openstaande schuld. De recente aanpassing van de energieheffing – voor de beschermde afnemers naar 0 euro gebracht in plaats van 25 euro - brengt in ieder geval al een lichte daling van de elektriciteitskosten met zich mee. Verder werk ik aan een aanpassing van het instrument van de energiescans, die nog meer dan vandaag het geval is zullen inzetten op de verandering van leverancier. Vooral mensen uit de kwetsbare doelgroep blijken immers zelden of nooit over te stappen naar een andere leverancier waardoor ze vaak veel te dure tarieven betalen. Met deze gerichte maatregel wil ik veel meer gezinnen concreet helpen over te stappen naar een voordeligere leverancier.

Minister Joke Schauvliege

Op dit ogenblik wordt werk gemaakt van een evaluatie van de betaalbaarheid van de waterfactuur. De WaterRegulator voert dit onderzoek uit. Eens dit onderzoek is afgerond, kunnen zo nodig en onderbouwd maatregelen genomen worden in functie van die betaalbaarheid.

Er wordt bijkomend ingezet op specifieke ondersteuning voor de LAC-medewerkers die de afsluitingsdossiers van water behandelen, om het aantal afsluitingen van drinkwater zo veel mogelijk terug te dringen. Deze ondersteuning zal onder andere bestaan uit een specifieke, informatieve website en extra vorming, aangeboden in samenwerking met armoedeverenigingen.

Ook loopt bij de Vlaamse milieumaatschappij het optimalisatietraject van het Algemeen Waterverkoopreglement. In dit traject wordt onderzocht waar en hoe het Algemeen Waterverkoopreglement verduidelijkt of aangepast kan worden om beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van de burger.